

DOCUMENT DE CONSENS PER UNA ESCOLA SALUDABLE.

DES DE LA PLATAFORMA ESTATAL CONTRA LA CONTAMINACIÓ ELECTROMAGNÈTICA DENUNCIEM LA DECISIÓ DEL CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA DE FOMENTAR LES TECNOLOGIES SENSE CABLE A LES AULES I SOL·LICITEM L'ADHESIÓ DE GRUPS POLÍTICS, SINDICATS, AMPAS, ASSOCIACIONS DE VEÏNS I D'ALTRES ENTITATS A AQUEST DOCUMENT.

El Consell Escolar de Catalunya (CEC) ha donat suport a l'ús dels telèfons mòbils com a eina pedagògica a les aules a través d'un document presentat a la darrera edició del Mobile World Congress, en el transcurs d'un acte del programa m-Schools. L'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme, i la GMSA (grup representant de les operadores de telefonia mòbil) integren la Fundació MWCB (Mobile World Capital Barcelona). Aquesta fundació, entre els seus objectius, declara posar-se al servei del lobby Internacional de la telecomunicació per cercar mercats per a les seves múltiples ramificacions públiques i privades (serveis públics, comunitat educativa, sanitària, industrial, consum privat).

És inconcebible que la Conselleria d'Ensenyament hagi donat aquest perillós pas en el camí cap a la digitalització de les aules, basat en la utilització de dispositius mòbils (telèfons i tablets). Es tracta d'una greu irresponsabilitat, en contra dels posicionaments de l'Agència Europea de Medi Ambient, del Parlament Europeu i del Consell d'Europa, que porten anys demanant als estats membres **engegar amb caràcter urgent mesures preventives i protectores de la salut pública davant l'exposició a radiacions electromagnètiques, preferentment orientades als sectors de població més vulnerable, com ara són els infants i adolescents, i als espais sensibles com els centres escolars.**

No hi ha dubte que la connexió a la xarxa i els nous mitjans ofereixen avantatges. No es tracta, doncs, de rebutjar el seu ús a les aules, sinó d'exigir un tipus d'accés a la xarxa segur per a la salut: el cablejat, com s'especifica a [Resolució 1815/2011](#) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (APCE).

Els dispositius mòbils i sense cable suposen un perill per a la salut pública, com es recull a la mencionada Resolució 1815 del Consell d'Europa, que recomana seriosament als estats membres engegar una sèrie d'actuacions amb caràcter urgent, com ara **“prendre totes les mesures raonables per a reduir l'exposició als camps electromagnètics, especialment a les radiofreqüències produïdes pels telèfons mòbils i, concretament, l'exposició en infants i joves, per als quals el risc de patir tumors en el cap sembla ser major”**, l'aplicació del Principi ALARA per reduir els nivells d'exposició als nivells més baixos que siguin raonablement possibles (atenent també als efectes biològics no contemplats als actuals límits legals), prioritzar a les aules la connexió per cable a internet davant el Wi-Fi, i implicar a la comunitat educativa en campanyes per alertar dels **“riscos específics per l'ús precoç, indiscriminat i perllongat dels telèfons mòbils i d'altres dispositius emissors de microones”**.

Probablement, les malaurades decisions del CEC són el fruit d'una desinformació general promoguda per la indústria i per determinats sectors polítics. El Consell d'Europa ja ha denunciat que **les mesures suposadament protectores per a la població han estat establertes a partir dels estudis realitzats per alguns científics amb conflictes d'interès i vinculats a la indústria de les telecomunicacions**. El conflicte d'interessos dels científics que participen als organismes oficials d'avaluació de riscos també el tenen alguns organismes internacionals de referència que, com ara l'ICNIRP, són poc transparents i sospitosos de mantenir vincles amb la indústria. **El Consell d'Europa**, institució de màxima credibilitat en la defensa dels drets humans, **ha denunciat aquest fet** i ara ens trobem que aquests drets es poden estar vulnerant en els centres escolars.

Però hi ha reiterades alertes per part del Parlament Europeu, de l'esmentada Resolució 1815 de l'APCE, de l'Agència Europea de Medi Ambient, de la Comissió de Medi Ambient del Parlament Europeu i de la Comissió Internacional per la Seguretat Electromagnètica, entre d'altres. Aquestes alertes es fonamenten en un creixent gruix d'investigacions recollides a l'[Informe Bioinitiative](#) (una recopilació de les proves dels efectes de la radiació electromagnètica sobre la salut humana). **Les investigacions reporten greus danys per la salut produïts per l'ús excessiu o inapropiat de les tecnologies sense fil.** Aquests fets, a més d'estudis com el REFLEX, cofinançat per la Unió Europea, varen portar al Centre Internacional d'Investigacions sobre el Càncer de l'OMS a classificar en el 2011 a tot l'espectre de les radiofreqüències com a "possible carcinogen en humans". La mateixa OMS declarà que més del 30% de les morts per càncer es podrien evitar modificant o evitant els principals factors de risc. Entre els factors de risc esmentats es troben les radiacions produïdes per la tecnologia de les telecomunicacions (<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs297/es/>). D'altra banda, l'actualització de l'Informe BioInitiative, en les seves investigacions més recents, ja ens avança que **les radiacions electromagnètiques son un "carcinogen humà conegut"** (com ho són el tabac i l'amiant).

L'Informe BioInitiative es fonamenta en la revisió de 3.800 estudis científics i ha rebut el suport de l'Agència Europea de Medi Ambient, organisme oficial que té com a finalitat assessorar als estats membres de la UE i a les seves institucions (Parlament, Comissió i Consell Europeus) sobre les polítiques ambientals. Recomana una forta acció preventiva i dona advertiments de salut pública amb claredat per prevenir una pandèmia global de tumors cerebrals per l'ús dels telèfons mòbils. **Desaconsella la utilització de dispositius sense fil en les escoles per a nens de totes les edats. També recomana entorns d'aprenentatge amb dispositius per cable per evitar els riscos per la salut i els trastorns de l'aprenentatge i de la conducta a les aules produïts per l'exposició a les radiacions electromagnètiques.**

Per altra banda, segons l'estudi epidemiològic més gran sobre els riscos dels usuaris de telefonia mòbil de patir tumors cerebrals (Interphone/UE), realitzat per 16 equips d'investigació de 13 països, l'ús intensiu del mòbil augmenta en un 96% el risc de glioma, un tumor cerebral amb elevada mortalitat. L'estudi considera com un patró d'ús intensiu la utilització del mòbil al llarg de 30 minuts diaris i no para atenció en l'increment exponencial de l'exposició a altres radiacions similars. Es va dur a terme sobre adults al llarg de tan sols 10 anys, quan el temps de latència, el que triguen a manifestar-se els tumors, és superior. Al respecte, l'Informe BioInitiative afirma que l'augment del risc de patir un glioma per l'ús de telèfons mòbils és del 200%, i del 470% per telèfons sense fil. Si tenim en compte els perfils de consum dels infants i el jovent, que ens mostren un ús cada cop més precoç i intensiu dels dispositius mòbils, es plantegen seriosos interrogants. Què els succeirà a aquests joves i nens després de 15 o 20 anys d'ús intensiu?.

PER TOT AIXÓ, DES DE LA PECEM DENUNCIEM:

- L'aposta per part del CEC i dels organismes públics que formen part de la Fundació MWCB a favor de les tecnologies sense fil a les aules, **vulnerant d'aquesta manera els drets humans de la infància i desatentent el Principi de Precaució¹** (recordem que les companyies d'assegurances ja varen reconèixer els riscos potencials dels dispositius emissors de camps electromagnètics).
- **Que el procés de digitalització de les aules no promogui les tecnologies més eficaces, segures i no contaminants** (cablejat, fibra òptica...) i fomenti la implantació massiva de les tecnologies sense fil en els centres escolars (mEducation i mSchools), **propiciant que les aules públiques esdevinguin llocs insalubres i insegurs** per als infants i per als joves, més vulnerables que els adults a aquesta forma de contaminació ambiental, tant a nivell fisiològic (penetració cranial fins 5 vegades més gran que un adult, òrgans en desenvolupament,

més efecte acumulatiu per un inici precoç...), com psicològic (més vulnerables a la publicitat i a la pressió grupal).

REIVINDIQUEM:

- Que els pares i mares siguin informats de la influència de les radiacions electromagnètiques produïdes pels telèfons mòbils i dispositius sense fil sobre la salut dels infants.
- Uns centres escolars lliures de contaminació electromagnètica, tant d'altres freqüències (ús de telefonia mòbil, Wi-Fi, o immissió produïda per antenes i estacions base properes), com de baixes freqüències produïdes pels transformadors de la xarxa elèctrica i les línies d'alta tensió.

PER TOT EL QUE S'HA EXPOSAT ÉS NECESSARI:

- Que els centres i els transports escolars esdevinguin "zones lliures de contaminació electromagnètica", en consonància amb la [lleï francesa n° 2010-788](#) del 12 de juliol del 2010 (que prohibeix l'ús de mòbils a menors de 14 anys), amb la [Resolució 1815](#) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa del maig del 2011 (que recomana regular estrictament l'ús dels mòbils als recintes escolars per reduir l'exposició a les radiofreqüències dels infants i joves, que tenen un risc més gran de patir tumors cerebrals), i amb la recomanació de restringir l'ús del telèfon mòbil als menors de 18 anys feta pel Ministeri de Sanitat de la Federació Russa (davant les propostes proteccionistes realitzades pel Comitè Rus per la Protecció contra les Radiacions No Ionitzants als anys 2001, 2004, 2007, 2008, 2009, 2011 i 2012).
- Que les institucions responsables regulin la substitució de les actuals connexions a internet via Wi-Fi per connexions per cable com per exemple la fibra òptica, més eficaç i innòcua, que regulin per evitar l'ús de dispositius mòbils i sense fil als centres educatius i en espais destinats a l'acollida i a les activitats amb nens, com ara les escoles bressol, i que declarin els centres educatius i les escoles bressol municipals "zones

lliures de contaminació electromagnètica i de Wi-Fi”.

- Dotació de telefonia fixa pública accessible a l'interior i exterior dels centres educatius.

DES DE LA PECCEM SOL·LICITEM:

- Als grups polítics, sindicats i associacions de veïns que subscriuguin aquest escrit que adreçarem al CEC per tal que rectifiqui el seu posicionament i que traslladi aquesta problemàtica de salut pública en els centres escolars a la jornada de reflexió que organitza anualment, així com a la trobada de consells escolars de CCAA i al Consell Escolar de l'Estat. Des de la nostra plataforma oferim la nostra col·laboració per tal de dur a terme aquesta proposta i de difondre la necessitat de potenciar l'ús de dispositius segurs, d'alertar dels perills de l'ús precoç, indiscriminat i prolongat dels telèfons mòbils i d'altres dispositius sense fil i d'informar sobre la reducció d'aquests riscos.

I EXIGIM:

- Als membres del CEC (representants del professorat, pares i mares, alumnes, personal treballador, centres educatius, sindicats, administració educativa, consells escolars territorials, administració local, universitats, Institut d'Estudis Catalans, col·legis professionals, Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, personalitats de prestigi, moviments de renovació pedagògica...), que segons la informació i les reivindicacions d'aquest comunicat:
 - 1) Rectifiquin el seu posicionament, s'adhereixin a aquest escrit, i promoguin l'aplicació del Principi de Precaució que les administracions públiques estan obligades a complir.
 - 2) Promoguin l'aplicació de les recomanacions proteccionistes de la Resolució 1815 de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (segons el que planteja l'Agència Europea de Medi

Ambient), que profunditzen i avalen les diverses mesures preses per diferents administracions de països europeus², i també de les recomanacions del propi Parlament Europeu dels anys 2008 i 2009.

- 3) Es posicionin amb un criteri que garanteixi una presa de decisions basades en el coneixement científic independent fora dels conflictes d'interessos de la indústria.

Des d'ENSALUT, coordinadora a Catalunya del grup de Coordinació de la Plataforma Estatal Contra la Contaminació ElectroMagnètica.

La **Plataforma Estatal Contra la Contaminació ElectroMagnètica (PECCCEM)** es compon de Confederacions i federacions d'associacions de veïns (CEAV, FRAVM, CAVA,...), col·lectius ecologistes (com els més de 300 grups que componen la confederació d'Ecologistes en Acció), associacions de pares i mares, de consumidors, de persones electrohipersensibles (EHS) i de col·lectius i associacions, en general, preocupades pels efectes sobre la salut de la creixent contaminació electromagnètica. Des de la PECCCEM informem a la societat dels riscos de la contaminació electromagnètica i demanem l'aplicació de les recomanacions proteccionistes de salut pública i medi ambient d'institucions europees com l'Agència Europea del Medi Ambient, el Parlament Europeu i l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, aprovades amb ampli consens parlamentari. Veure: www.pecccem.org / <http://www.facebook.com/pecccem> / <https://twitter.com/PECCCEM>

- (1) El Principi de Precaució es recull a la Resolució 1815 de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa i estableix el següent: quan una activitat amenaça amb danys per la salut humana o del medi ambient, s'han de prendre mesures precautòries inclús quan no hagi estat científicament determinada la possible relació causa efecte o encara que no s'entengui del tot el seu mecanisme de funcionament. En aquest context, la càrrega de la prova de la innocuïtat de la tecnologia utilitzada recau sobre qui proposa l'activitat, és a dir, sobre la indústria. Dins l'àmbit de la salut pública, relacionat amb el Principi de Precaució, hi ha altre principi general, el Principi ALARA (As Low As Reasonably Achievable), que aconsella una exposició tant baixa com sigui raonablement possible. Aquests principis són fonamentals per protegir la societat davant greus problemes de salut pública com els produïts pel tabac, la gasolina sense plom, el DDT o l'amiant.
- (2) Proposem seguir el camí iniciat des de posicionaments i avanços a nivell internacional en aquesta matèria.

A Alemania, l'Oficina Federal Alemanya per a la Protecció contra les Radiacions y la Acadèmia Alemanya de Pediatria i Medicina de l'Adolescència defensen reduir al mínim l'exposició dels infants a la radiació dels telèfons mòbils (<http://dakj.de/media/stellungnahmen/umweltfragen/2001-mobilfunk-elektromagnetische-felder.PDF>), l'Ajuntament de Frankfurt declarà les escoles municipals lliures de Wi-Fi adherint-se a la recomanació dels Parlaments de Bavera i de Hesse i la seva desinstal·lació a les escoles (http://omega.twoday.net/stories/2137203/http://www.avaate.org/IMG/pdf/German_Swiss_Wifi_In_Schools_Warning.pdf), i el Govern Federal Alemany recomana el cable sobre el Wi-Fi (<http://www.pressestext.com/news/20070801025> http://www.bfs.de/en/bfs/publikationen/broschueren/elektromagnetische_felder/moderne_kommunikation/Bluetooth_WLAN.html).

A Àustria, El Departament de Salut Pública de l'Estat de Salzburg recomanà **evitar les instal·lacions sense fil** als centres d'ensenyança i escoles bressol, i el Col·legi Mèdic d'Àustria recomanà **no instal·lar rets Wi-Fi** als col·legis. <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1549944/Warning-on-wi-fi-health-risk-to-children.html>
<http://www.apdr.info/electrocontaminacion/Documentos/Declaraci%F3ns/Resoluci%F3n%20de%0Salzburgo%20sobre%20las%20estaciones%20base.pdf>
http://www.apdr.info/electrocontaminacion/Documentos/Declaraci%F3ns/Salzburgo_2002.pdf
http://www.salzburg.gv.at/konfliktmanagement_salzburger_modell.pdf
<http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1549944/Warning-on-wi-fi-health-risk-to-children.html>
http://ec.europa.eu/health/electromagnetic_fields/docs/bipro_staffpaper_en.pdf

A Bèlgica, El govern flamenc i el Servei Públic Federal de Salut Pública recomanen **limitar l'exposició als mòbils**, segons insta el Consell Superior de Salut Belga. A més, el Ministeri Federal de Protecció dels Consumidors **no autoritza els telèfons mòbils infantils**. http://www.peccem.org/DocumentacionDescarga/Cientificos/Declaraciones/LLAMAMIEN TO%20DE%20BRUSELAS_07_OMS.pdf
<http://www.iewonline.be/spip.php?article79>

http://www.elperiodicodearagon.com/noticias/sociedad/un-estudio-con-ratas-enciende-de-nuevo-alarma-sobre-los-moviles_420164.html
http://archives.lesoir.be/?action=nav&gpshttp://www.health.belgium.be/internet2Prd/groups/public/@public/@mixednews/documents/ie2divers/14236500_fr.pdf=657723

A Finlàndia, l'Autoritat Finlandesa de Radiació i Seguretat Nuclear aconsella **restringir als infants l'ús dels mòbils**.

http://ec.europa.eu/health/electromagnetic_fields/docs/bipro_staffpaper_en.pdf

A França, El Ministeri de Sanitat de França recomana que els nens només puguin fer trucades essencials amb el mòbil. La llei francesa **prohibeix l'ús del mòbil** als centres d'ensenyança per a menors de 14 anys. Als centres d'ensenyança de l'Ajuntament de Hérouville-Saint Clair, i a dues províncies de la regió de Rhône-Alpes, el Wi-Fi fou **substituit** per cable. La llei relativa a l'exposició a radiacions electromagnètiques estableix la **prohibició del Wi-Fi** als espais destinats a l'acollida i a activitats amb nens, com és el cas de les escoles bressol.

http://www.apdr.info/electrocontaminacion/Documentos/Iniciativas%20parlamentarias/Ley Francia.2010-788_cast.pdf

<http://www.assemblee-nationale.fr/13/pdf/ta/ta0504.pdf>

www.peccem.org/DocumentacionDescarga/otros-paises/MoratoireComiteHygieneSecurite Ville de Paris.pdf

<http://www.next-up.org/pdf/LaBibliotecaNacionaldeFranciaRenunciaAlWiFi07042008.pdf>

<http://www.peccem.org/DocumentacionDescarga/otros-paises/FRANCIA%20MORATORIA%20WIFI.pdf>

<http://www.herouville.net/Le-retrait-du-Wifi-dans-les-ecoles>

http://www.peccem.org/DocumentacionDescarga/otros-paises/El_almcalde_de_Herouville_Saint_Claire_Calvados_Francia_desmo.pdf

http://www.peccem.org/DocumentacionDescarga/otros-paises/ADN_Reseau_Fibre_optique_Drome_Ardeche_23_06_2009.pdf

http://www.sante.gouv.fr/IMG/pdf/Depliant_d_information_Telephones_mobilis_sante_et_scurite_.pdf

<http://www.apdr.info/electrocontaminacion/FOLLETO%20EDUCACION%20MOBIL/LYON/Dossier%20LYON.Cas.pdf>

http://www.liberation.fr/terre/2011/10/17/paris-suspend-les-nouvelles-implantations-d-antennes-relais_768573

Índia desaconsella l'ús del mòbil a menors de 16 anys.

<http://www.20minutos.es/noticia/274786/0/india/prohibe/moviles/>

A Itàlia, el Ministeri de Sanitat d'Itàlia fa una crida per **evitar** l'ús del mòbil pels infants.

http://www.repubblica.it/salute/2011/11/28/news/bambini_cellulari-25747048/

A Israel, el Ministeri de Salut d'Israel aconsella **reduir l'exposició dels infants i dels joves als mòbils**. El Comitè de Salut Mediambiental del Parlament Israelità ha proposat crear **zones lliures de contaminació electromagnètica als centres d'ensenyança (sense mòbil, ni wi-fi)**.

<http://translate.google.es/translate?sl=auto&tl=es&js=n&prev=t&hl=es&ie=UTF-8&layout=2&eotf=1&u=http%3A%2F%2Fwww.haaretz.com%2Fprint-edition%2Fnews%2Fhealth-min-limit-kids-use-of-cell-phones-1.250534>

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3988033,00.html>

Al Regne Unit, el Departament de Salut i el Servei Nacional de Salut del Regne Unit recomanen que els **menors de 16 anys** utilitzin dispositius mòbils **només en casos d'emergències**.

<http://translate.google.es/translate?js=n&prev=t&hl=es&ie=UTF-8&layout=2&eotf=1&sl=en&tl=es&u=http%3A%2F%2Fwww.nhs.uk%2FConditions%2FMobile-phone-safety%2FPages%2FRecommendations.aspx>

A Rússia, segons la "norma sanitària i epidemiològica" (SanPIN) del **Ministeri de Sanitat de la Federació Russa** relativa als "Requisits higiènics per la col·locació i el funcionament de la ràdio mòbil terrestre" (SanPiN 2.1.8/2.2.4.1190-03), aprovada el 30 de gener del 2003, amb data d'aplicació del 1 de juny del 2003, apartat "6.9- Amb la fi de protegir a les persones que utilitzen telefonia mòbil es recomanen les següents accions:

- La màxima reducció possible** de la freqüència de l'ús de la telefonia mòbil.
- Limitar la possibilitat de l'ús de telèfons mòbils per part de **menors de 18 anys, dones gestants i persones amb marcapassos implantats.**"
- Afirma que **pares i mares han de ser informats** de la influència de les radiacions electromagnètiques emeses pels mòbils sobre la salut dels infants.
- El seu Comitè per la Protecció de les Radiacions no Ionitzants sol·licita **límits i restriccions més estrictes.**

http://ohranatruda.ru/ot_biblio/normativ/data_normativ/39/39145

<https://www.youtube.com/watch?v=5CemiJ-yIA4&feature=youtu.be>

ADHESIÓ AL DOCUMENT DE CONSENS PER UNA ESCOLA SALUDABLE I EN CONTRA DE LA DECISIÓ DEL CONSELL ESCOLAR DE CATALUNYA DE FOMENTAR LES TECNOLOGIES SENSE CABLE A LES AULES

Nom	Cognoms	DNI	Signatura